

של הערך המזין של סוגיהם השונים.
בנימין לב
 המחלקה לבקר, ש.ה.מ.,
 משרד החקלאות

גקוה, שעתה, לאחר שתחמיצי דגנים חרפיים
 הם שוב בשימוש נרחב, יימצא התקציב לעריכת
 הבדיקות הדרושות לשם קביעה יותר מדויקת

גידול עגלות ברמות הזנה שונות

הקדמה

גידול העגלות אצלנו הוא יקר. אנו עובדים כבר שנים רבות לפי שיטה ותקנים, שהתגבשו אצלנו — „תקן בית-דגן“. תקן זה גובש במקורו להזרעת העגלות בגיל 11—12 חודש, בהיותן במשקל של 280—300 ק"ג. המשקים אמצו את נורמות ההזרעה של התקן כאשר התחילו להזריע לראשונה בגיל 14 חודש ובמשקל של 330—350 ק"ג. גיל ההזרעה הראשונה (המלטה הראשונה) תלוי בהתפתחות העגלה ובמשקל גופה ועל כן קשור בין היתר לרמת ההזנה שלה. בקשר לכך צצות שתי שאלות:
 (א) האם „תקן בית-דגן“ מתאים להזרעה בגיל 14 חודש בעוד שהוכן להזרעה מוקדמת יותר?

(ב) כללית — האם בתנאי המחירים שלנו כדאי לפחות לבחון גידול עגלות ברמות הזנה שונות ולשנות את גיל (משקל) ההזרעה ובכך להוזיל את גידול המבכירה?

ההוצאה הניכרת לגידול המבכירות מהווה בעיה גם בארצות אחרות. בהמשך מובאת תמצית של תכניות לגידול עגלות, כפי שפורסמו בעתון Tierzüchter (1), וננסה להשוותן להמצאות המקבילות אצלנו (2). ההמלצות מבוססות בערכי עמילן ו-0.72 ק"ג ערך עמילן חושבו כיחידת מזון אחת.

ההמלצות הגרמניות

ההמלצות הוכנו עבור תוספת משקל יומית של 500, 600 ו-700 גרם. לדעת המחברים רמת הזנה גבוהה מדי גורמת להשמנה ולפחיתת בת-נכות החלב הצפויה, ואילו רמת הזנה נמוכה מדי תפגע בהתפתחות.

משקל הגוף המומלץ להזרעה ראשונה הוא 320—350 ק"ג וההמלטה חלה במשקל 500—520 ק"ג, היינו, מזריעים בפעם הראשונה בגיל 14 חודש והמבכירה ממליטה בגיל 24 חודש. מועדים אלו הם המקובלים בהזנה אינטנסיבית (תוספת

טבלה 1. נורמות ההזנה לגידול עגלות בדרגות אינטנסיביות שונות (לעגלה ליום).

„תקן בית דגן“			התקן הגרמני לתוספות משקל יומיות שונות						משקל גוף, ק"ג
			700 גרם		600 גרם		500 גרם		
גיל, חדשים	חלבון כל. נע, גרם	יחידות מזון	חלבון כל. נע, גרם	יחידות מזון	חלבון כל. נע, גרם	יחידות מזון	חלבון כל. נע, גרם	יחידות מזון	
4.5	390	5.0	500	3.5	450	3.1	400	2.8	150
6.5	400	5.5	570	4.2	500	3.6	450	3.2	200
8.5	410	5.5	600	4.8	520	4.2	460	3.6	250
11.0	420	6.0	600	5.3	520	4.6	460	3.9	300
13.5	430	6.0	600	5.7	520	5.0	460	4.2	350
16.5	470	6.5	600	6.2	520	5.3	460	4.5	400
18.5	500	6.5	600	6.6	520	5.6	460	4.8	450
20.0	510	6.5	600	6.9	520	5.8	460	5.0	500